

ОСОБЛИВОСТІ ЗМІН ПОКАЗНИКІВ Т-СИСТЕМИ ІМУНІТЕТУ У ХВОРИХ З РІЗНОЮ КОНТРОЛЬОВАНІСТЮ БРОНХІАЛЬНОЇ АСТМИ ТА ЇХ ПРОГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ

*Ю. І. Фещенко, І. Ф. Ільїнська, Л. М. Курик, Л. В. Ареф'єва, І. В. Копосова, В. М. Петішкіна,
А. С. Фірсова, О. А. Канарський, І. П. Турчина*

Резюме. *Мета:* з'ясування прогностичного значення змін Т-системи імунітету на підставі вивчення їх особливостей у хворих на бронхіальну астму (БА) з різною її контрольованістю. *Матеріали та методи.* Обстежено 133 хворих на БА: 11 хворих з контрольованою, 63 із хворих частково контрольованою та 59 хворих із неконтрольованою БА. Групу контролю склали 36 волонтерів. Визначали вміст лейкоцитів, відносну і абсолютну кількість лімфоцитів, пан-Т-клітин, Т-хелперів, цитотоксичних Т-лімфоцитів, імунорегуляторний індекс (ІРІ), проліфера-

© Feshchenko Y. I., Illyinskaya I. F., Kuryk L. M., Arefyeva L. V., Koposovaeti I. F., Petishkina V. M., Firsova A. S., Kanarskyi O. A., Turchyna I. P., 2019

www.search.crossref.org

DOI: 10.31655/2307-3373-2019-3-7-16

тивну відповідь Т-клітин на фітогемаглютинін (ФГА) в реакції бласттрансформації (РБТЛ), а також характер і частоту змін цих показників. *Результати.* При контрольованій БА виявлено зменшення кількості пан-Т-клітин і Т-хелперів, збільшення числа цитотоксичних Т-лімфоцитів, що в 44,4 % випадків зумовило зменшення ІРІ. У більшості хворих з частковим контролем БА визначалися референтний і підвищений вміст Т-хелперів, зменшення кількості цитотоксичних Т-клітин і ІРІ, що є характерними ознаками зриву адаптаційних імунологічних механізмів. При неконтрольованій БА виявлялося підвищення вмісту Т-клітин, зменшення кількості цитотоксичних Т-лімфоцитів і зростання ІРІ, що свідчило про імунологічну дезадаптацію. Пригнічення проліферативної відповіді Т-клітин на ФГА було зафіксовано тільки у 24,6 % пацієнтів, що може бути непрямою ознакою стероїдної резистентності. *Висновки.* Індивідуальні зміни показників Т-системи імунітету можуть використовуватися для прогнозування контрольованого або неконтрольованого перебігу БА. Ці підходи дозволяють заздалегідь переглянути схему лікування хворих і попередити втрату ними контролю над хворобою.

Ключові слова: бронхіальна астма, Т-система імунітету, контрольованість.

Ю. І. Феценко
академік НАМН України, професор,
директор ДУ “Національний інститут фізіатрії і пульмонології
ім. Ф. Г. Яновського НАМН України”, 03038, Україна,
м. Київ, вул. Амосова, 10,
e-mail: admin@ifp.kiev.ua
Астма та Алергія, 2019, № 3, С. 7–16.